

professor Søren Vibe, som også er svensk politiker, og som ser skeptisk på tingene. Det kunne være interessant at få de to nationaløkonomer med.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Nu er det jo kun en enkelt dags konference, og det skal jo ikke kun være økonomer, der taler om det her. Der er mange andre aspekter, og vi har ikke fået tilsagn fra alle dem, vi har stående på programmet. Men en af dem er netop Calmfors fra Sverige, og jeg håber selvfølgelig, at hr. Calmfors kan, det er i hvert fald programsat så dan, ellers vil vi finde en anden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1966

6) Til udenrigsministeren af:

Knud Erik Hansen (SF):

»Hvorledes vurderer udenrigsministeren konsekvenserne af FN's økonomiske sanktioner for den politiske situation i Irak og for den irakiske civilbefolkning, og vil regeringen tage initiativer, der kan fremme en ophævelse af de økonomiske sanktioner mod Irak?«

Knud Erik Hansen (SF):

Det er nu 10 år siden, krigen i Irak sluttede, og dengang indførte man efterfølgende sanktioner mod Irak, i høj grad for at holde Irak i ave og også for at sikre, at Irak ikke opbyggede en militær kapacitet. Der var også den underdagsorden, at man gerne ville svække Saddam Hussein og hans diktatur.

Nu knap 10 år efter kan vi så begynde at se nogle af konsekvenserne af sanktionerne, og det, vi kan se, er, at de rammer civilbefolkningen ganske hårdt. For at tage det i de hårde økonomiske tal så er bruttonationalproduktet nede på det, der svarer til det, man havde i 1940'erne. Børnedødeligheden er fordoblet de sidste 10 år. Der mangler hjælp til hospitalerne, der mangler mad, medicin, og der mangler rent vand og mange andre ting.

Man har heller ikke opnået at svække Saddam Hussein, tværtimod er der stor sympati for ham i befolkningen, og han kan faktisk bruge sanktionerne som argument for sig selv, idet han siger, det er FN, der har påført befolkningen ulemperne.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): FN's Sikkerhedsråds sanktioner, og det er jo dem, vi taler om, mod Irak opretholdes ikke for at påvirke den politiske situation i Irak og ikke for at genere den irakiske befolkning. Det er et led i våbenhvilebetingelserne efter krigen i Kuwait. Irak accepterede i våbenhvilebetingelserne bl.a. at give afkald på alle ødelæggelsesvåben og langtrækkende raketter. Så snart FN kan bekræfte, at Irak lever op til sine forpligtelser, kan sanktionerne ophæves.

Iraks regering har trukket sagen om afskaffelse af masseødelæggelsesvåben og raketter helt urimeligt i langdrag og har chikaneret FN's våbeninspektørers arbejde. De har derfor ikke kunnet afslutte deres arbejde for at imødegå følgerne for den civile befolkning af sanktionen og FN's Sikkerhedsråds indførte ordning »olie for mad«.

Efter den seneste forbedring af denne ordning har Irak nu ubegrænsede muligheder for at eksportere olie og for at bruge indtægterne herfra til indkøb af mad, medicin og reservedele til olieindustrien og til at betale krigsskaderstatninger. Desværre udnytter det irakiske styre ikke denne mulighed fuldt ud, og det gennemfører ikke en effektiv fordeling af de varer, der kommer til Irak under ordningen.

Jeg er selvfølgelig dybt bekymret over den humanitære situation i Irak, men ansvaret ligger hos den irakiske regering. Både EU og Danmark har ydet humanitær bistand til befolkningen, men med de muligheder, regeringen i Bagdad allerede nu har for at øge importen og forbedre fordelingen af mad og medicin, tror jeg, en ophævelse her og nu af sanktionerne først og fremmest vil føre til, at regimet på ny forsøger at skaffe sig et stort arsenal af masseødelæggelsesvåben og fremføringsmidler.

Knud Erik Hansen (SF):

Tak for svaret. Det, jeg hører i svaret, er i virkeligheden, at Vesten og dermed også Danmark faktisk fralægger sig et ansvar på den måde, at man bruger et våben og for mig at se i virkeligheden bruger civilbefolkningen som gidsel i den her kamp.

Vi er enige om, at det, der foregår i Irak, ikke er acceptabelt, og at man heller ikke skal opbygge dets militærkapacitet, men det er yderst problematisk, at man bruger befolkningen som gidsel, så jeg vil godt høre ministeren, hvilke elementer i de økonomiske sanktioner, der i øjeblikket består – for de er jo ikke lempet helt –